

Príloha 3:

Predpokladané rozdelenie finančných potrieb kapitoly B Zhrnutie prioritných potrieb financovania na roky 2021 – 2027, vrátane sektorových politík

Jednotlivé opatrenia premietnuté do potrieb financovania dokumentu „*Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027*“ **zahŕňajú aj opatrenia iných rezortov a tiež relevantných sekcií MŽP SR**, ktoré prispievajú k ochrane, udržiavaniu alebo zlepšovaniu stavu biotopov a druhov európskeho významu. Ide napríklad o MPRV SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR), MDV SR, Úrad vlády SR, sekciu vôd MŽP SR, zahŕňajú aj štátny rozpočet, výkupy pozemkov v územiach Natura 2000, atď. Opatrenia PAF sú **už vo veľkej miere zahrnuté aj v rôznych národných a medzinárodných strategických dokumentoch** uvedených v kapitole E.2.10 PAF a v prílohe 2 PAF.

Okrem primárneho financovania PAF na roky 2021-2027 zo sektorových politík zameraných na ochranu prírody a krajiny (napr. OP KŽP, LIFE+, programy starostlivosti/záchranu o chránené územia a chránené druhy, akčné plány pre mokrade k Programu starostlivosti o mokrade Slovenska, atď.) **celkový odhad prioritných potrieb PAF na roky 2021 – 2027 (1 696 798 796,00 eur)** zahŕňa aj financie, ktoré by mohli byť pokryté v schválených či schvaľovaných sektorových politikách resp. v už schválenom integrovanom projekte LIFE, ktorého realizácia začala v r. 2021, uvedené v bodoch a) – i).

Finančné rozdelenie podľa uvedených sektorových politík a operačných programov bude možné stanoviť až v nadväznosti na finálnu dohodu o viacročnom finančnom rámci.

a) Spoločná poľnohospodárska politika (strategický plán na národnej úrovni pre roky 2021 - 2027) – MPRV SR

Ide najmä o manažmentové opatrenia súvisiace s kosením a pasením nelesných pozemkov (trvalých trávnych porastov, ktoré sú zaradené v dotačnej schéme v rámci priamych platieb ako aj opatrení tzv. PRV, ale zároveň predstavujú biotopy európskeho významu, za ktoré Slovenská republika zodpovedá Európskej komisii), opatrenia v prospech ochrany a manažmentu lesných biotopov, ako napr. dutinových hniezdičov, lesných kúr, entomofauny (zahrnuté najmä v leso-environmentálnych platbách v rámci tzv. PRV).

Ich plnenie formou priamych platieb (vrátane kondicionalít ako aj ekoschém) a platieb v územiach Natura 2000 a zahrnutie špecifických opatrení v záujme ochrany prírody a krajiny (ochrana mokradí, zachovanie krajinných prvkov, zavedenie diverzifikácie plodín, zachovanie TTP, ekotónov, solitérnych stromov a krov, výsadba biopásov, ekologické poľnohospodárstvo, obmedzenie chemizácie, hnojenia, prírode blízke obhospodarovanie lesov, prebudovy na jemnejší hospodársky spôsob, podpora viacetážových porastov, podpora pôvodných drevín, ich ochrana, ponechanie určitého počtu (alebo objemu) drevín, sústreďovanie dreva koňmi, atď.) sa navzájom prelína. Indikatívna alokácia celého strategického plánu je 4 451 401 481 mld. eur.

b) Operačný program Slovensko 2021 – 2027

- vypracovanie a realizácia schválených dokumentov starostlivosti v súlade s prioritným akčným rámcom financovania Natura 2000 v Slovenskej republike (415 mil. eur),
- monitoring biotopov a druhov európskeho významu (30 mil. eur),
- podpora biologickej a krajinskej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržiavania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a potláčaním vplyvu invázných nepôvodných druhov (70 mil. eur),

- zabezpečenie kontinuity vodných tokov a ich revitalizácie za účelom podpory biodiverzity (20 mil. eur),
  - podpora zvýšenia environmentálneho povedomia, aj prostredníctvom environmentálnych centier (15 mil. eur).
- c) Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, v rámci ktorého boli navrhnuté pre r. 2021 – 2026 aj tieto aktivity:
- Renaturácia vodných tokov a mokradí (62,4 mil. eur) – plánovaná renaturácia 97 km čiastkových povodí riek Bodrog, Dunaj, Hron, Morava, Váh; nakoľko sa v rovnakom časovom období plánujú obdobné investície z Európskych investičných a štrukturálnych fondov, budú z týchto fondov realizované renaturácie v povodiach riek Hornád, Ipel', Nitra, Slaná, Malý Dunaj.
  - Vysporiadanie sa so súkromnými majiteľmi pozemkov v chránených územiach (77,5 mil. eur) - plánovaná alokácia má za cieľ vykúpiť 29 509 ha pozemkov v chránených územiach, ktoré prejdú pod správu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky a dosiahnu stav bezzásahovosti.
  - Pilotné rozvojové projekty mäkkého turizmu pre Národný park Poloniny a Národný park Muránska planina (16 mil. eur) - rozvojové projekty budú zamerané na vytvorenie pracovných príležitostí, hlavne v sektore prírodného turizmu, prírode blízkeho obhospodarovania lesa a nadväzujúcich činností; do výberu podporených činností a investícií v rámci rozvojových projektov budú zapojení všetci miestni aktéri formou účasti v riadiacej a výberovej komisii.
- d) Dunajská stratégia, cezhraničné programy a programy nadnárodného rozvoja – MIRRI SR
Sem patria opatrenia PAF ako napr. prepojenie sústavy chránených území Natura 2000, ochrana ekologických koridorov, posilnenie kapacít, atď.
- e) Vodný plán Slovenska (najmä záväzky Rámcovej smernice o vode) – Sekcia vôd MŽP SR
Ide najmä o spriechodňovanie migračných bariér na vodných tokoch, výstavbu rybovodov, obnovu laterálnej konektivity vodných tokov, revitalizáciu mokradí, inundačných vôd, zazemnených ramien, vytváranie tóní, močiarov, refúgií pre ryby, napájanie meandrov, obnovu brehových porastov, revitalizáciu regulovaných úsekov riek, monitoring povrchových a podzemných vôd, výstavbu niektorých ČOV, atď.
- f) Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia MŽP SR
Takmer všetky opatrenia PAF prispievajú k plneniu cieľov stratégie. Jej akčný plán ešte neexistuje, teda nie je ani konkrétny finančný plán realizovaných opatrení. Stratégia však počíta s ich priamym začlenením do sektorových politík, resp. medzisektorálnymi synergiami.
- g) Opatrenia súvisiace s dopravnou infraštruktúrou – MDV SR
Ide najmä o výstavbu ekoduktov v úsekoch existujúcich ciest, kde dochádza k kolíziám so živočíchmi, navádzací zeleň, výkup časti pozemkov, podchody, oplotenia, zábrany, značenie, zmierňujúce opatrenia, atď.
- h) Náhrady za obmedzenia bežného obhospodarovania na lesných pozemkoch a finančný príspevok – štátny rozpočet
V PAF boli kalkulované aj financie na výkup neštátnych pozemkov hlavne v 5. stupni ochrany, prenájom, zmluvnú starostlivosť a finančnú náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania pri najohrozenejších biotopoch, ak to nebude možné zabezpečiť iným spôsobom. Finančná

náhrada je hradená z rozpočtovej kapitoly MV SR , ostatné formy náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania a finančný príspevok z rozpočtovej kapitoly MŽP SR.

- i) Integrovaný projekt MŽP SR "Úloha siete Natura 2000 a správa niektorých prioritných biotopov v rámci integrovanej ochrany krajiny Slovenskej republiky (LIFE-IP NATURA 2000 SVK)" - hlavným cieľom je implementácia PAF. Tento cieľ nám umožní dosiahnuť ciele Stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 a všeobecné ciele smerníc EÚ o biotopoch a vtákoch. Príspeje k zlepšeniu stavu niektorých konkrétnych druhov a typov biotopov európskeho významu a k zlepšeniu zelenej infraštruktúry. Aktivity sú rozdelené na 5 častí (prípravné aktivity, konkrétne ochranné a implementačné činnosti najmä v 5 pilotných lokalitách (Záhorie na ploche 45 927 ha, rašeliniská severnej a strednej časti Slovenska na ploche 2 327,20 ha, Muránska planina na ploche 23 361 ha, Poľana na ploche 32 315 ha a Latorica na ploche 34 898 ha), monitorovanie vplyvu projektových činností a zvyšovanie povedomia a rozširovanie výsledkov. Celkovo bola na IP LIFE alokovaná suma 16 662 242,00 eur, z čoho 60 % sú prostriedky EK (9 973 345,20 eur) a 40 % sú príspevky SR (vlastné alebo spolufinancovanie v sume 6 648 896,80 eur).